

KDAJ PLANINSKE LASTNINSKE PRAVICE NEPREMIČNIN TISTIM, KI JIH OSKRBUJEJO?

DRUŠTVA HOČEJO SVOJE KOČE

GREGOR KLANČNIK

Lastninska organiziranost slovenskega planinstva je nerazumljiva. Za vzdrževanje, prenavo, posodabljanje in povečevanje planinskih postojank, žičnic, poti in drugih gorskih objektov skrbijo planinska društva, ki jih oskrbujejo, zemljiško knjižno pa z njimi v glavnem razpolaga osrednja zveza – Planinska zveza Slovenije.

Zapleteno postane takrat, ko društva, ki so vedno dejanski investitor, od občinskih urbanističnih uradov zahtevajo lokacijsko in gradbeno dovoljenje. Pod pogojem, da soglasje za investicijo izda PZS, tako dovoljenje običajno sicer dobijo, kar ne pomeni, da je s tem odstranjena nelogičnost, ko planinska društva svoja lastna sredstva, prostovoljno delo in sredstva svojih pokroviteljev vlagajo v objekt, pri katerem z lastninsko pravico razpolaga druga organizacija. Vedeti je potrebno, da društva planirajo investicijske projekte, skrbijo za dokumentacijo in soglasja, zbirajo sredstva in uresničujejo naložbe. Tudi pri oskrbovanju postojank so društva odvisna sama od sebe.

Vprašanje se postavlja, zakaj že od petdesetih let obstaja taka za planinska društva investicijsko nespodbudna organiziranost. Planinska zveza Slovenije se upira brezplačnemu prenosu lastninskih pravic, ker si funkcionarji v Zvezi predstavljajo, da bodo društva postojanke privatizirala ali prodala neplaninskim organizacijam. Planinska društva, ki naj bi zahtevala brezplačen prenos, pa se bojijo, da bodo s tem zapravila pravico do konkuriranja pri razpisu deleža iz proračunskih sredstev.

Pod predsedstvom **Tomža Banovca** je PZS speljala brezplačen prenos lastninskih pravic za Triglavski dom na Kredarici, Kočo pri Triglavskih jezerih in Erjavčevo kočjo s pripadajočimi parcelami na Planinsko društvo Ljubljana-Matica oziroma na Planinsko društvo Jesenice. Potem pa se je ustavilo.

Ko je MDO za Gorenjsko na seji glavnega odbora PZS 23. marca 1987 zahteval, da je planinske postojanke brez zapletanja potrebno prenesti na društva, ki jih oskrbujejo in tak prenos zahtevajo, je bilo na naslednji seji GO 20. avgusta 1987 tolmačeno, da je na podlagi 78. člena statuta PZS za odobritev brezplačnih prenosov nepremičnin pooblaščen Izvršni odbor. To pa, kot kaže, ni pomenilo, da je PZS v resnici reševala zahteve društev za prenos lastninskih pravic postojank na društva.

PD Ljubljana-Matica je brezplačen prenos lastninske pravice zahtevalo za Dom na Komni, ki ga je to društvo zgradilo leta 1936 in leta 1948

obnovilo, in za Dom v Kamniški Bistrici, ki ga je to društvo zgradilo leta 1928; to je prvič zahtevalo že leta 1985, vendar brez uspeha. Po večkratnem posredovanju za rešitev tega problema je društvo Planinski zvezi 16. januarja 1990 dostavilo predlog prenosne pogodbe. Tudi ta zahteva še ni bila rešena, celo nasprotno, PZS sploh ni odgovorila, zakaj nasprotuje tej logični zahtevi.

V prihodnosti pa se bo zahtevam društva, da postojanke, ki jih oskrbujejo in vanje vlagajo svoja sredstva in delo, dobijo med svoje zemljiško knjižne lastninske pravice, težko upirati, zlasti sedaj, ko smo končno dobili zakon o lastninjenju.

Ni se treba bati, da bodo planinska društva potem, ko bodo razpolagala z lastninsko pravico, slabše gospodarila s planinskimi postojankami. To tudi ne pomeni, da bo PZS imela manj pravice pri usklajvanju planinsko investicijske politike in pri odobranju namensko dodeljenih sredstev za kočje, pota in druge objekte iz proračune.

Podpiramo tako enotno politiko vlaganja sredstev v planinske objekte, ki bo skrbela za ekologijo, čistočo gora in voda ter gostoljubno oskrbovanje obiskovalcev planin.

namesto komentarja

Veličina majhnih

Stopili smo v jubilejno leto slovenskega planinstva: prihodnji mesec bo sto let, odkar so v Ljubljani ustanovili Slovensko planinsko društvo. Veličastnih prireditev ob tej priložnosti ne bo, namesto s fanfarami bomo slavili duhovno: ne bo velikih javnih proslav, izšlo pa je – in še bo – precej knjig z gorniško vsebino, ki bodo trajen spomenik tega jubileja; počasi se prenavlja slovenska planinska organizacija in se tudi miselno, ne le organizacijsko vključuje v alpski prostor; »planinska turistika« je že lani dosegla vrhunec in bo letos, kot je mogoče pričakovati, novega, še višjega; obetati si je mogoče tudi bistveno več naročnikov na Planinski vestnik, ki je tej naši planinski organizaciji vseskozi, vseh sto let, držal zrcalo, v katerem še zdaj vidimo vse obraze tega gibanja. Pa bi že lani lahko slavili precej višji jubilej, če v svoji zgodovini zaradi svoje majhnosti ne bi bili (skoraj) vedno ponižni, skromni in skorajda sramežljivi. Lanskega maja bi lah-